

[JUDICI CÚPULA MOSSOS]

Trapero, el refús de la política, i Laplana

written by Lluís Busquets | 23 de gener de 2020

Després de dos dies de respondre a fiscalia, el dimecres 21, per a **J. L. Trapero**, va ser el torn de les defenses. **Cristobal Martell**, advocat de **Pere Soler**, exdirector general dels ME i 2n d'Interior, cercà desvincular el seu client del nucli dur de la cadena de comandament i la seva nul·la participació en les decisions tècnico-policiales. L'exmajor assegurarà que el 20-IX no **Soler** i tan sols era al Cedor (Centre de Coordinació) i que no tenia cap paper en els plans d'actuació (ni tan sols va assistir a la reunió als 223 comandaments del dia 29-IX on s'explicaren les pautes d'actuació per a l'1-0). La seva feina era administrativa i sempre va autoritzar els efectius requerits. Amb això deixat ben clar, arribà el torn de **Fermín Morales**, advocat de l'exsecretari general d'Interior, **Cèsar Puig**, que sols tenia una tasca de gestió i pressupostària. Cert que podia opinar en reunions operatives, "però no ho feia mai", assegurà **Trapero**; en canvi, fou eficaç en la compra d'armes llargues a través dels plans de contingència.

□Alliberats els dos companys de les acusacions dels fiscals, a $\frac{3}{4}$ d'11 arribà el torn d'**Olga Tubau**, lletrada de **Trapero**, que tenia molts serrells per aclarir i posar el ministeri fiscal a la picota. D'entrada li va fer dir que **Albert Batlle**, exdirector de la policia, que el va proposar com a Major, no estava vinculat a cap dels partits del govern sinó a l'òrbita del PSC-PSOE. Passà de puntetes per l'Agenda Jové i el document EnfoCats, però en el repàs del 20-IX li deixà explicar el concepte de mediació de la policia autonòmica. A Economia, el 20-IX hi havia 9 efectius de mediació i **Jordi Sànchez** no va usurpar aquest paper a ningú: "Feia del que era: president de l'ANC". I, consti, només hi va parlar aquell dia.

Ell i el seu segon van procurar fer tot el que era possible de les demandes de la GC i la comitiva judicial que escorcollava la seu d'Economia. **Tubau**, també de la Intendent **Laplana**, va assolir que **Trapero** l'exonerés de les decisions operatives que ja no depenien d'ella. "**Laplana** havia d'avaluar, informar i atendre la GC sobre els requeriments", però no tenia poder decisorí; era comissari **Ferran López** qui decidia segons les comunicacions amb el responsable de la Guàrdia Civil: "Tots els requeriments de la Guàrdia Civil, absolutament tots, es vinculaven entre el coronel i **Ferran López**". Es repetí que el 20-IX-2017 els ME tenien molts focs per apagar i que dels 387 efectius, 268 eren d'Ordre Públic, 170 Brimos (Brigades mòbils d'antiavalots) i la resta Arros (de l'Àrea de Recursos). Per demostrar que el 20-IX s'havia muntat com una concentració violenta "a posteriori" dels fets, la lletrada, llesta com una mostela, li va fer explicar que l'endemà, dia 21, tingué una reunió amb la Fiscalia i ningú va retreure res a **Trapero** de l'operació de la vigília; ara bé, vist que s'hi trobà amb **Àngel Gozalo**, cap de la GC de Catalunya, li va demanar que una altra vegada, si havien de fer tants escorcolls, millor avisar-lo, no pas dir-li què pensava fer la GC com a policia judicial, sinó només que estigués preparat. Dos ocells d'un tret.□

Passant a les instruccions de fiscalia, abans de l'acte de la jutgessa de **Armas**, vist que la 2, 4 i 6 anaven dirigides als ME per impedir el referèndum i van fer 172 atestats –identificant responsables, vist que Fiscalia no havia ordenat cap detenció– no sabia quantes havien acabat en diligències judicials. Dos ocells més: ni s'havien demanat detencions ni s'havia portat ningú davant la justícia a partir dels atestats dels ME. **Tubau**, en el paper d'advocat del diable, li recordava que Fiscalia ordenava precintat els recintes en una àrea de cent metres de seguretat. "No podíem tancar col·legis en dies d'activitats escolars com el divendres i el dissabte o centres sanitaris en funcionament ni teníem 2.300 cadenes i cadenats. A més, ho podíem fer sense ordre judicial? Per això vaig

exposar aquestes dificultats a Fiscalia el dia 27-IX." Com tots sabem la magistrada **de Armas**, amb la seva interlocutòria, canviava les coses amb allò de "*sin alterar la normal convivència ciutadana*". **Trapero** subratllà dos punts: la magistrada feia un dispositiu únic dels tres cossos, ME, GC i PN, i considerava tots tres policia judicial; **Pérez de los Cobos**, "coordinava i supervisava." Abans de l'1-0 els ME no van tancar cap col·legi, cert, però la GC i la PN, tampoc. I deixà anar una bomba d'efecte retardat esmentant l'article 26.2 de la Llei de FCSE de la magistrada, un article que deixa clar que en cas d'un servei concurrent entre ME i FCSE, la direcció i responsabilitat recauen en les forces estatals. Si els jutges ho entenen, cosa que dubto, totes les responsabilitats de l'1-0 recauen sobre **Diego Pérez de los Cobos**. I avui dia encara no sabem qui va manar les càrregues policials.

□Pel que fa a les dues reunions a la Generalitat entre Govern i membres de la Prefectura, els dies 26 i 28-IX, a la primera, **Trapero, López i Molinero** exposaren la preocupació per l'1-0 i que complirien amb el que manés la Fiscalia. El 28 s'hi afegiren **Castellví i Quevedo**, i exposaren que "estaven molt preocupats per la seguretat ciutadana". Van criticar declaracions de **Forn i Turull**, i que havíem estat notificats el TC. Als membres del govern no semblava importar-los gaire. No demostraven cap voluntat d'aturar el referèndum. Per això, el 29 al matí, amb els comissaris **López, Molinero i Quevedo** plantegen fer una roda de premsa després dels "riscos" que vèiem sobretot després de la reunió a Palau el dia abans. "Al final, vam desistir i vam pensar fer un comunicat, que tampoc es va fer, cosa que lamento", sentencià. Quant a la Junta de Seguretat del 28-IX, l'exmajor insistí que "en dies especials el que es preveia, amb 2,3 milions de persones al carrer, calia recordar més que mai els principis de congruència, oportunitat i proporcionalitat en l'ús de la força".

□Quant al pla operatiu de l'1-0 ja sabem que, segons va

explicar **Ferran López**, que era al capdavant de la coordinació amb els altres cossos de seguretat, el dispositiu era conjunt i únic. S'havia acordat que els ME portarien un binomi d'agents a tots els punts electorals, que actuarien amb els seus recursos i, sols en cas de ser-hi cridats, intervindrien les FCSE. Ja sabem que **Pérez de los Cobos** actuà pel seu compte, però **Tubau** volgué deixar ben palesa l'acritud del coronel enfront dels ME. "**Pérez de los Cobos** va deixar dit que els col·legis que vostès van tancar eren de poblacions petites..." "Ahir ho vaig repassar: només un 42% dels col·legis tancats pels ME eren de poblacions amb menys de 1.000 habitants." Encara parlaren de cèl·lules de seguiment i de l'aplicatiu "gestor d'esdeveniments", que "mai no funciona del tot."

□ **Trapero** explicà que no esperava la DUI, sinó que tot el procés acabés amb eleccions. Ara bé, vista la situació, ell, **López** i **Molinero** van haver de parlar de la detenció de **Puigdemont** i del govern. Manà elaborar un pla per mail (únic testimoni) i exposà la seva disposició al TSJC. S'oferí ell mateix per detenir el primer (cosa que els altres dos refusaren) i demanà que, en el pla, constés que els detinguessin amb dignitat per dos comissaris o un comissari i un intendent.

□ Faltava la cirereta i **Olga Tubau** la posà: "Ha rebut cap proposta de tornar al cos?" "Sí. El conseller i el President de la Generalitat em van oferir tornar al meu vell càrrec i vaig dir que no". "I algú l'ha convidat a participar en alguna llista per a les eleccions?" "A mi, personalment, no. Van demanar a la lletrada que m'està interrogant, si hi estaria disposat. La meva resposta va ser que s'estalviessin de trucar-me." Eren la una menys deu. Recès de deu minuts.

□ En la represa, el fiscal **Pedro Rubira**, l'home que va mantenir l'acusació de **Sandro Rosell**, interroga la intendent **Teresa Laplana**, cap de l'Àrea Bàsica Policial i comissària dels ME de l'Eixample. No sembla que s'hagi preparat gaire. Li ha

d'explicar que ella estava de baixa i s'equivoca interrogant-la sobre l'escorcoll d'Unipost de Terrassa (ella era responsable de l'Eixample). Li demanà com es va fer la minuta policial sobre els fets del 20-IX sis dies després, un cop Fiscalia havia presentat denúncia per aldarulls i que li interpretés alguns mots senzills de l'argot policial com ara *Gaudí* (vehicles dels ME), *Comtal 100* (cap de torn de la regió de Barcelona) i els acrònims Brimo i Arro. El fiscal li embolica la troca sobre nombre de persones concentrades davant d'Economia en declaracions diferents (respon que no és experta en comptar persones) i els horaris indicats (i la dona admet errors pel seu estat). Explica inicialment com va gestionar els primers moments del 20-IX un cop arribada al departament d'Economia. "Com era l'actitud dels concentrats?" "Reivindicativa o molt reivindicativa, però no violent." **Rubira** li demana, com a cap de l'operatiu, per què no van delimitar a primeres hores un perímetre de seguretat. És evident que els comandaments no ho havien considerat oportú, però ella respon: "Jo no era cap de l'operatiu. Era un element d'informació qualificada i amb rang per interlocutora amb la GC en representació dels ME, però no la responsable de l'operatiu". Encara que el fiscal li retregui irònicament que va tan de pressa a respondre que "sembla un opositor recitant temes", la Intendent insisteix que cada vegada que li demanaven suport d'ordre públic, fins i tot quan li van demanar un passadís de seguretat perquè havien d'arribar detinguts, traslladava la petició al Cecor. **F. López** li manà que truqués al cap de la Brimo i va parlar amb el subinspector **Martín**, el número dos, que li respongué que estava arribant. A **Rubira** només semblaven interessar-li dues coses: una, saber com es va posar en contacte amb **Jordi Sànchez** ("ja condemnat", afegeix), per, un cop li respon que **Trapero** li demanà que l'atengués, ja que s'havia ofert a fer un cordó de voluntaris, poder-se exclamar: "I era normal parlar amb **Sànchez** i que **Trapero** s'immiscís en la seva feina?"; dues, quan s'havia assabentat que hi havia armes llargues als vehicles de la GC. **Laplana** admeté que no era habitual que li truqués el Major i

explicà que amb **Sánchez** només hi va parlar tres vegades per ordre dels superiors (en una d'elles, quan la Brimo preparava un cordó per a la sortida de la comitiva judicial, li va haver de parar els peus argumentant-li que “davant les decisions policials ell no hi tenia res a dir”); les armes ho va saber passades les dues de la tarda.□

Els altres advocats defensors renunciaven a interrogar-la, però **Tubau** vol filar prim davant d'algunes frases del fiscal. Com si no ho fes, li va fer dir que no coneixia **Sánchez** personalment ni hi havia tingut mai cap relació (“**Sánchez** ja podia dir missa, que no podia decidir res; no és ningú per donar cap ordre a la policia; eren els comandaments els que decidien”) i que l'ordre de **Trapero** a parlar-hi no va ser imperativa, sinó una recomanació. Fou una jornada de telèfon en mà: va tenir un centenar de trucades entrants i 98 de sortida. Dinar? Dues companyes dels ME portaven uns 18 entrepans per a la comitiva judicial i li van donar “dos trossets d'entrepà”. Assegurà que “mai no es va registrar cap intent d'entrada violenta per part dels concentrats al departament d'Economia” i que mai no va tenir la intenció d'entorpir la diligència judicial, fins al punt que mai no va parlar amb la lletrada judicial del jutjat número 13. Quan li demanà dues vegades si volia sortir ho va fer mitjançant un agent de la GC. Finalment, negà rotundament haver-se reunit mai amb **Trapero** o amb cap polític per parlar del procés. Eren quarts de tres tocats i les seves darreres paraules, perquè **Laplana** està eximida d'assistir a totes les sessions fins al darrer torn de paraula.□

Unes sessions que, per a un llec com servidor, que va seguir minut a minut el judici als líders del procés, posen de manifest que la justícia espanyola està del tot encarcerada. S'han repetit fins a l'avorriment els mateixos punts conflictius del judici al Suprem, amb repeticions i redundàncies que es podrien haver estalviat. Si la justícia val diners, les tres sessions d'aquests tres dies es podien

haver sintetitzat en una, si la màquina judicial s'engreixés i la seva litúrgia fos més flexible. I el pitjor del cas és que hi ha qüestions que queden del tot provades... ben debades. La sentència de **Marchena**, que jo he qualificat de defensiva, covarda, errònia i cruel, es pot repetir a pitjor. *Mensura iuris est utilitas*. I ara la utilitat és... l'escarment venjatiu?